

Отметим некоторые итоги данного проекта:

1) Впервые разработан, заполнен и применен на практике двухуровневый поисковый украиноязычный рубрикатор на основе УДК по разделам «Право» и «Государственное административное управление» для АБИС Unilib.

2) На основе Рубрикатора в НБ НУ «ОЮА» создана база данных «Библиотека современной правовой мысли Украины».

3) Предоставлена новая эффективная возможность выборки из электронного каталога трудов современных украинских авторов в различных областях права.

Список использованных источников

1. Універсальна десяткова класифікація (УДК): у 2 кн. / Кн. Палата України; гол. ред.. М. І. Сенченко. – Київ : Кн. Палата України, 2000.
2. Сукиасян Э. Р. Школа индексирования: практ. пособие / Э. Р. Сукиасян. – Москва, 2005. – 144 с.
3. Гиляревский Р. С. Рубрикатор, как инструмент информационной навигации / Р. С. Гиляревский, А. В. Шапкин, В. Н. Белоозеров. – СПб : Профессия, 2008. – 352 с.

СТЕФАНЧИШЕНА Т. М.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
завідувач відділу Наукової бібліотеки

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ БІБЛІОТЕКАРЯ

Не буде перебільшенням сказати, що людство входить в якісно новий період розвитку, пов'язаний з винятковим, визначальним значенням інформації — в інформаційну еру. Відзначається: що «роль інформації та інтелекту, які втілені як в людях, так і в усе більш розумних машинах, стає всеосяжною» [1, с. 12]; що «інформаційна парадигма і процес глобалізації впливають на суспільство, і в серцевині цього процесу перебуває процес праці, її технологічна трансформація, відбувається зміна професійної структури» [2].

Змінюються підходи до розуміння і значення більшості, здавалось би, усталених, традиційних соціальних інститутів, історія розвитку яких налічує тисячоліття. Бібліотека, яка, будучи відносно статичною організаційною формою, однією з функцій якої є забезпечення стійкості та наступності зв'язків і відносин у рамках соціуму, може бути визначена як соціальний інститут, який зазначає сьогодні кардинальних змін.

Постає багато проблем/питань: чи потрібна бібліотека взагалі, коли Інтернет, здавалось би, може задовольнити інформаційний попит?; якою повинна бути бібліотека, щоб витримати жорстку конкуренцію з безліччю інформаційних ресурсів у тій же «всесвітній павутині»?; якими повинні бути бібліотекарі як фахівці? та ін.

Сучасний бібліотекар, який працює в умовах сучасних освітніх та інформаційних технологій, повинен володіти величезним багажем знань, навичок, методів роботи не тільки традиційного, але й інноваційного характеру, використовувати інформаційні та телекомунікаційні технології. Ступінь оволодіння цими навичками визначає рівень компетентності та є основою професіоналізму бібліотекаря.

Компетентність — найважливіше з професійних якостей будь-якого фахівця, у тому числі й бібліотекаря. У суспільстві відбувається переоцінка таких понять, як «компетенція», «компетентність», «професійність», «професіоналізм» тощо. Для пострадянського типу суспільної свідомості традиційним є ототожнення компетенції з наявністю вищої освіти за фахом, з перебуванням на відповідній посаді тощо. Але це не зовсім вірно.

З позицій компетентнісного підходу, рівень освіченості бібліотекаря у сучасних умовах визначається не стільки обсягом знань, здобутих при навчанні чи у процесі професійної діяльності, їх енциклопедичністю, скільки здатністю вирішувати професійні проблеми і завдання різної складності на основі наявних знань.

Поділяємо думку знаного фахівця в бібліотечній сфері Е. Р. Сукіасяна, який у результаті багатолітнього досвіду прийшов до висновку, що бібліотекарями-фахівцями стають в бібліотеці. У навчальному закладі лише навчають. А полюбити її, стати справжнім професіоналом, можна тільки працюючи в бібліотеці [4]. Вчений апелює до зарубіжного досвіду, де в багатьох країнах майбутні професіонали спочатку працюють, а потім вчаться. Це зовсім не означає, що у бібліотеці можуть працювати не підготовлені люди. Е. Р. Сукіасян пропонує наступний підхід у вирішенні проблеми спасіння професії бібліотекаря в умовах, коли малооплачувана робота тримається більше на плечах ентузіастів, ніж на фінансовій підтримці бібліотечної справи на рівні загальнонаціональної програми, — приймати співробітників на роботу, навчати, відбирати, виховувати — і тільки потім направляти вчитися. Такий підхід, як вбачається, перспективним. Це значно зекономить кошти держави, оскільки до самого процесу навчання відсіюються ті, хто у подальшому не планує працювати у бібліотечній сфері, а здобуває освіту з якихось інших причин.

Базовим нормативно-правовим актом, що визначає правові, організаційні та фінансові засади функціонування системи професійного розвитку працівників будь-якої сфери, у тому числі бібліотекарів, є ЗУ «Про професійний розвиток працівників» (2012 р.). На роботодавців

законом покладено обов'язок сприяти професійному розвитку працівників шляхом організації професійного навчання працівників, їх атестації [5].

Отже, адаптуючи досягнення загальнотеоретичної юриспруденції у сфері розробки проблематики компетентісного підходу [3], слід зазначити, якщо раніше будь-яка професійна діяльність розглядалася більше у статичному, більш теоретичному варіанті та ототожнювалася із здатністю людини вносити зміни у дійсність, то сьогодні превалює динамічний підхід, який акцентує увагу не на можливості вносити зміни, а на результатах цих змін, тобто на практичній складовій цієї діяльності. Професійна діяльність бібліотекаря є передумовою формування його компетентності, а компетентність, у свою чергу, є основою професіоналізму, на основі якої базується майстерність бібліотекаря. Компетентнісний підхід повинен стати базовим при підготовці і професійному розвитку бібліотекаря, що передбачає: зміст професійної освіти в сфері підготовки бібліотечних в рамках компетентісного підходу; професійний розвиток з позицій компетентісного підходу. Цьому сприяє створення в Україні правової основи такої діяльності.

Список використаних джерел

1. Фукуяма Ф. Великий разрыв / Ф. Фукуяма ; пер. с англ. под общ. ред. А. В. Александровой. – М. : АСТ, 2004. – 474 с.
2. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура [Электронный ресурс] / М. Кастельс. – Режим доступа: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/kastel/04.php
3. Званчук А. В. Компетентна правосвідомість: загальнотеоретичне дослідження : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.рид. наук за спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / А. В. Званчук. – О., 2012. – 20 с.
4. Сукиасян Э. Р. Компетентностный подход: еще одна возможность уйти в сторону от реальных задач библиотечного образования / Э. Р. Сукиасян // Научные и технические библиотеки. – 2008. – № 4. – С. 107– 115.
5. Про професійний розвиток працівників : Закон України від 12 січня 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://zakon.rada.gov.ua>